

[Jørgen Gram.]

Hartvig Frisch slaar fast, at foruden det danske Mindretal syd for Grænsen ogsaa den sønderjyske Grænsbefolkning har Byrder, der ikke er smaa, Byrder, som ikke paa-hviler Danske i andre Egne af Landet, og som kræver en stadig aandelig Anspændelse og Kraft. Jeg kunde have Lyst til at føje til: ja. og forøger legemligt Arbejde og Indsats.

Jeg vil heroverfor alvorligt sige til dette høje Ting, at Konsekvenserne af disse Kendsgerninger hidtil ikke er taget i tilstrækkelig Grad. De Problemer, som paa mange forskellige Omraader foreligger i et Grænseland, der har skiftet Tilhørsforhold i en omskiftelig og forvirret Tid, maa tages op, men de er ikke blevet det. Lad mig nævne nogle af dem: sønderjyske Arbejdere har i Fjor dannet en særskilt Fællesorganisation og alene derved slaaet fast, at heller ikke disse kan nøjes med den ellers omfattende, men almindelige Arbejderorganisation, som findes i det øvrige Land.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen fremdrog i Forgaars et særligt Forhold inden for Teglværksindustrien, som berørte denne og Arbejderne paa en Maade, som ikke kan jævntilles med Forhold paa dette Omraade andetsteds i Landet. Aarsagen var den fortidige Udvikling. En nedsat Kommission undersøger nu, hvordan der kan raades Bod paa denne uheldige Udvikling.

Maa jeg fremdrage noget andet: den sønderjyske Handelsstands Stilling under den nuværende Valutaordning. Som Følge af de statslige Tilhørsforhold havde baade de fleste Grosserere og Detailhandlere deres Leverandører sydpaa. Selv om der siden Genforeningen var foregaaet en ønskelig Forskydning derhenimod, at mange Brancher fik deres Forbindelser nordpaa, var der dog procentuelt en lang større Import fra Tyskland til større Kredse af den sønderjyske Handelsstand, end Tilfældet var til andre Dele af Landet, og prismæssigt kunde baade Købmand og Forbrugere drage Nytte af denne Kendsgerning, saaledes at mange Haandværkeres og handlendes Forretning var i god Vækst, fordi de kunde faa det for deres Vedkommende ønskelige Behov af Raavarer, Halv- eller Helfabrikata sydfra.

Naar nu Importreguleringen har tvunget Importen af netop disse Varer ned langt under Halvdelen i Forhold til tidligere, siger det sig selv, at denne Nedskæring maa virke ganske anderledes forstyrrende i de mange Forretninger, hvor op imod 100 pCt.

af Varerne før købtes sydfra, end Tilfældet vilde være, om Valutalovens Nedskæringer kun ramte f. Eks. 10—20 pCt. af en Forretnings tidligere Omsætning.

Jeg har mødt megen Forstaaelse og Imødekommenhed i enkelte Tilfælde hos den højtærede Handelsminister, men i sin Helhed er Problemet ikke taget op. Loven maa jo være lige, siger man — selv om den som her paavist virker højest ulige.

Men med Hensyn til Arbejderne og Handelen har netop de sidste Aars Begivenheder paa forskellige Omraader bevist, at den tilsyneladende — jeg understreger tilsyneladende — Ret i Fordringen til, at samme Love skal virke for hele Landet, skaber det Særsyn, at der gives ganske ulige Erhvervsvilkaar paa Grund af Fortidens Indvirken paa Landsdelens hele Struktur. Dette er Uret, og Forholdet kan ikke blive ved at udvikle sig paa maa og faa.

Lad mig f. Eks. nævne, at fra Genforeningen var det i Sønderjylland slaaet fast, at de fornødne Skatter til Amtskommunen ikke skulde paa hvile Grundejendomme alene, men at de maatte opkræves paa samme Maade som de kommunale Skatter, det vil sige baade paa Indtægt og Grundejendomme i det Forhold, som nu engang var fastlagt i de enkelte Kommuner. Herudfra var til i Fjor hele Opbygningsarbejdet taget op. Det har artet sig saadan, at f. Eks. Haderslev Amt staar med en Gæld paa 97,9 pCt. af Panteværdien i Gennemsnit. Naar saa Indenrigsministeren i Forfjor satte igennem, at der nu skulde være saakaldt lige Lov i Landet ogsaa paa dette Omraade, førte det med sig, at sønderjyske Grundejendomme paa Landet, der i Forvejen, som nævnt, i Haderslev Amt var belastet til Toppen, fik en Førsteprioritet skudt ind, hvis Størrelse svarer til en ekstra Gæld paa ca. 10 Mill. Kr., naar de nye Lovbestemmelser til næste Aar træder i Kraft og der ingen Statstilskud kan forventes til Amtsskatterne.

De bedst situerede Grundejere faar nok en mindre Reduktion paa Indtægtsbeskatningen, men Resultatet er uomtvisteligt en forøget Behæftelse for sønderjyske Landbrug med den tungeste Belastning paa dem, der ingen Indtægt har og derfor ikke kan bære det. At Brugene, som jeg senere skal paavise, er større i Forhold til Udnyttelsesmulighederne i det øvrige Land, gør blot Forholdet grellere, fordi Skatten hviler paa Jorden.

Jeg kan ikke se, hvordan det vil være muligt baade at svare til de gamle Forpligtelser og at bære de nye Byrder, naar den nye Skatteordning til næste Aar træder